

ב"ה

פרשת נשא

הלויים הם "בעלי השמחה"

רש"י לא מבאר - מדוע שבט לוי לא השתתף בקרבנות דחנוכת המשכן ככל השבטים?

והגע עצמך: שבט לוי היה המובחר מכל שבטי ישראל - כמו שכתוב בפרשת במדבר "אך את מטה לוי לא תפקוד גו' בתוך בני ישראל", "כדאי הוא לגיון של מלך להיות נמנה לבדו", מכיון שנתמנו "על משכן העדות", "ושמרו הלויים את משמרת משכן העדות", "והיו לוי הלויים" (כמבואר בארוכה ובפרטיות בפרשת בהעלותך), ואם כן, כיצד יתכן שכל שנים עשר השבטים השתתפו בחנוכת המשכן על ידי קרבנות הנשיאים, מלבד המובחר שבשבטים, שבט לוי, שהנשיא שלו - אהרן [החשוב ביותר מכל שבט לוי, שכן, משה רבינו הוא הנשיא דכל ישראל, שזהו ענין שבאין ערוך לגבי נשיאות דשבט פרטי], לא השתתף בחנוכת המשכן?! וקושיא זו מתזקת יותר - כאשר הבן חמש למקרא לומד בפירוש רש"י ריש פרשת בהעלותך, "כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו כו":

מכיון שרש"י מזכיר בפירושו (פשוטו של מקרא) שאהרן "לא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו" - היה לו (א) להזכיר זה בפרשה שלפני זה, בסיום מנין הקרבנות דשנים עשר הנשיאים, שאז רואים שלא נזכר שבט לוי [שהרי דרכו של הבן חמש להמתין עד סיום הענין, ובפרט לאחרי שהכתוב מונה את הסך־הכל דחנוכת המשכן, ולא עוד, אלא, שמתחיל בענין אחר, לכאורה, "ובבוא משה אל אוהל מועד לדבר אתו גו"], ולא להמתין לפרשת בהעלותך לבאר את סמיכות הפרשיות, (ב) לא רק "חלשה דעתו (של אהרן) שלא היה עמהם בחנוכה כו", חלישות הדעת בלבד, כי אם, שהיה צריך לעשות את הרעש הכי גדול על זה "שלא היה עמהם בחנוכה", והעיקר - לבאר את טעם הדבר, מדוע אמנם לא השתתף עמהם בחנוכה!?

ואין לומר שאהרן לא השתתף עמהם בחנוכה בגלל שחשש שכעס הקב"ה עליו כו' (על דרך מה שכתב רש"י בנוגע לכללות הענין דהשראת השכינה במשכן) - כי: נוסף לכך שהחשש בנוגע לאהרן אינו מתרץ את

התמיהה על אי־השתתפות שבטו, ובלשון רש"י "לא הוא ולא שבטו", הרי, גם בנוגע לאהרן עצמו נתבטל חשש זה מיד בראש חודש ניסן, "ויהי ביום השמיני (שמיני למילואים, הוא ראש חודש ניסן) קרא משה לאהרן וגו'", כפי שמפרש רש"י "כיון שראה אהרן שקרבו כל הקרבנות ונעשו כל המעשים ולא ירדה שכינה לישראל, היה מצטער ואומר יודע אני שכעס הקב"ה עלי ובשבילי לא ירדה שכינה לישראל", ועד ש"היו ישראל נכלמים כו'", ועל זה אמר משה להם "זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא עליכם כבוד ה'", "אהרן אחי כדאי וחשוב ממני שעל ידי קרבנותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם ותדעו שהמקום בחר בו", ומכיון שכן, אין כל סיבה שיחשוש להשתתף בחנוכת המזבח.

...אלא הביאור בזה מובן בפשטות כל כך שרש"י אינו צריך לבאר מאומה:

העובדה ששבט לוי הוא המובחר שבשבטים, "לגיון של מלך" - לא רק שאינה מחזקת את השאלה מדוע לא השתתפו בחנוכת המזבח כשאר השבטים, אלא אדרבה - היא הנותנת שלא שייך שישתתפו בחנוכת המשכן, כי: תוכן הענין דחנוכת המשכן הוא - שהתנדבו מתנות (עגלות וקרבנות) עבור המשכן, ובמילא, אין זה שייך לשבט לוי, "לגיון של מלך", כשם שלא שייך שהמלך יביא מתנה לעצמו (אלא אדרבה - בני המדינה מביאים מתנות למלך), ודוגמתו בנדון דידן, שלא שייך ששבט לוי יביאו מתנות למשכן, שכן, להיותם "לגיון של מלך", שתפקידם "משמרת משכן העדות", "ושמרו את משמרתו .. לעבוד את עבודת המשכן", הרי, כל המתנות שמביאים בני ישראל (ובנדון דידן, חנוכת המזבח) הם עבור צורך משמרת ועבודת שבט לוי. ויש לומר, שמטעם זה מובן גם ששבט לוי לא השתתף בנדבת המשכן, כולל גם נתינת מחצית השקל עבור אדני המשכן, או קרבנות ציבור.

דוגמא פשוטה לדבר - מחתן וכלה, שכולם טורחים סביבם ועוסקים בצרכי החתונה, מלבד החתן והכלה עצמם, בעלי השמחה, שאינם עושים דבר, מלבד עצם פעולת הנישואין - נתינת הטבעת, אמירת הברכות (שמעיקר הדין צריך להיות על ידי החתן עצמו, אלא מפני שלא לבייש כו'), שתיית היין, וכיוצא בזה.

ובדידי הוה עובדא: בעת סעודת הנישואין שלי, עמד כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר ממקומו והלך בין המסובים לחלק להם משקה לומר לחיים. בראותי זאת, לא הייתי יכול להשאר לשבת במקומי כשכבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר עומד ומחלק משקה, ועמדתי ממקומי, כדי לנסות לסייע על כל פנים, לאחוז את

המשקה או להגיש את הכוסית כו'. מיד פנה אלי כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר ורמז שאשאר לישב במקומי.

וכשנסיתי להתעקש בכל זאת (יהודי הרי הוא עקשן...) - רמז שוב באופן ברור שלא אקום ממקומי, כך, שבלית ברירה נשארתי לישב במקומי, "על סיכות"... כמובן, עד שחזר כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר וישב במקומו להמשיך בסעודת הנישואין.

(כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א חי"ך, ואמר:) הבן חמש למקרא דהיום לא היה אמנם בחתונה שלי, שהרי נולד לאחרי שנים רבות, אבל אף כל פי כן, ראה הנהגה דוגמת זה בעת ה"תספורת" שלו בהיותו בן שלש שנים (שנתיים לפני שנעשה בן חמש) - שכולם עמדו מסביבו, אביו, דודיו, וכל הנוכחים, ואם היה גם הרב, עמד גם הוא מסביבו כו', ואילו הוא - ישב על מקומו, וטעם הדבר - בפשטות - מכיון שהוא בעל השמחה! ומכיון שכן, לא צריך רש"י להסביר לו מדוע שבט לוי לא השתתף בחנוכת המזבח - שהרי מבין בעצמו שבהיותם "לגיון של מלך", הרי הם בבחינת "בעלי השמחה", ובמילא, אין מקום שהם בעצמם יביאו מתנות לחנוכת המשכן.

קטע משיחת ש"פ נשא, ט' סיון, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ז ח"ג ע' 459.

- 1 א, מט.
- 2 פרש"י עה"פ.
- 3 שם, נ.
- 4 שם, נג.
- 5 שם ג, יב.
- 6 ח, ט ואילך.
- 7 קרח יז, יח.
- 8 שמיני ט, כג.
- 9 ר"פ שמיני ובפרש"י.
- 10 שם, ו.
- 11 במדבר ג, ז.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"ני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה